

□□□ **Індексація грошових доходів** – це встановлений законами та іншими нормативно-правовими актами **механізм підвищення грошових доходів населення**, що дає можливість частково або повністю відшкодувати подорожчання споживчих товарів і послуг.

Індексація грошових доходів, в тому числі заробітної плати, здійснюється відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» та Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1078 «Про затвердження Порядку проведення індексації».

Індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані в гривнях на території країни, які не мають разового характеру:

- пенсії (з урахуванням надбавок, доплат, підвищень до пенсії, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги на прожиття, державної допомоги та компенсаційних виплат, крім тих, які зазначені нижче), щомісячне довічне грошове утримання, що виплачується замість пенсії;

- стипендії;

- **оплата праці найманих працівників** підприємств, установ, організацій у грошовому виразі, яка включає оплату праці за виконану роботу згідно з тарифними ставками (окладами) і відрядними розцінками, доплати, надбавки, премії, гарантійні та компенсаційні виплати, передбачені законодавством, а також інші компенсаційні виплати, що мають постійний характер;

- грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, посадових осіб митної служби;

- суми виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування (допомога по безробіттю, матеріальна допомога у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації безробітного, щомісячна грошова сума, що компенсує відповідну частину втраченого заробітку потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання (з урахуванням виплат на необхідний догляд за потерпілим), щомісячна страхова виплата особам, які перебували на утриманні потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, страхова виплата дитині, яка народилась інвалідом внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності);

- суми відшкодування шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також суми, що виплачуються особам, які мають право на відшкодування шкоди у разі втрати годувальника.

Відповідно до цих законодавчих актів **індексації підлягає сума заробітної плати в межах прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб**

Частина грошових доходів, яка перевищує прожитковий мінімум, індексації не підлягає.

Якщо підприємство не проводить індексацію, то згідно зі ст. 15 Закону за порушення законодавства про індексацію грошових доходів населення винні особи притягаються до відповідальності відповідно до законодавства.

Статтею 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення визначено, що порушення встановлених термінів виплати пенсій, стипендій, заробітної плати, виплата її не в повному обсязі, а також інші порушення вимог законодавства про працю тягнуть за собою **накладення штрафу** на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян — суб'єктів підприємницької діяльності **від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.**